

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

IV. ÚS 140/09-12

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 23. apríla 2009 predbežne prerokoval sťažnosť J. B., D., vo veci namietaného porušenia jeho základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných priet'ahov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky postupom Okresného súdu Pezinok v konaní vedenom pod sp. zn. 4 C 295/2008 (pôvodne vedenom Okresným súdom Bratislava II pod sp. zn. 45 C 69/2007) a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť J. B. o d m i e t a ako zjavne neopodstatnenú.

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 25. marca 2009 doručená sťažnosť J. B., D. (ďalej len „sťažovateľ“), ktorou namieta porušenie práva na prerokovanie veci bez zbytočných priet'ahov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) postupom Okresného súdu Pezinok (ďalej len „okresný súd“) v konaní vedenom pod sp. zn. 4 C 295/2008 (pôvodne vedenom Okresným súdom Bratislava II pod sp. zn. 45 C 69/2007).

Sťažovateľ k sťažnosti pripojil aj žiadosť o ustanovenie právneho zástupcu v konaní pred ústavným súdom a vyplnené potvrdenie o osobných, majetkových a zárobkových pomeroch.

Z obsahu sťažnosti sťažovateľa vyplýva, že 11. decembra 2006 podal ako žalobca žalobu o náhradu škody proti žalovanej JUDr. L. R. (ďalej len „žalovaná“). Podľa názoru sťažovateľa okresný súd vykonal dosiaľ vo veci jediný úkon, keď uznesením sp. zn. 45 C 69/2007 z 20. júla 2007 rozhodol o jeho žiadosti o priznanie oslobodenia od súdnych poplatkov z 11. decembra 2006 tak, že mu toto oslobodenie priznal a ustanovil mu ako právneho zástupcu z radov advokátov Mgr. V. Š. Sťažovateľ v sťažnosti uviedol, že „V záujme nápravy veci dňa 29. januára 2009 poslal som sťažnosť na prietahy v súdnom konaní predsedovi okresného súdu, na ktorú som dostal odpoveď najprv od predsedníčky Okresného súdu Bratislava II, ktorá mi oznámila, že vec bola odstúpená po reorganizácii Okresnému súdu Pezinok a tak som 6. februára 2009 poslal opakovanú sťažnosť na vznik prietahov v súdnom konaní predsedovi Okresného súdu v Pezinku, na ktorú mi listom zo dňa 5. marca 2009 Spr. 2015/2009 odpovedala JUDr. L. P., predsedníčka Okresného súdu Pezinok, ktorá sa mi o. i. listom ospravedlnila na spôsobený prietah v konaní vo veci 4 C/295/2008 čo je uvedené na 2. str. jej listu v predposlednom odseku. Predsedníčka okresného súdu zdôvodnila vznik prietahu hlavne personálnou poddimenzovanosťou Okresného súdu v Pezinku ako aj dlhodobou práceneschopnosťou zákonnej sudkyne...

Predsedníčka Okresného súdu v Pezinku vo svojom liste zo dňa 5. marca 2009, ktorý je jej odpoveďou na moju sťažnosť na prietahy upozorňujeme síce že pojednávanie je vytýčené na 30. apríla 2009 o 9.00 hod., čo však nijako nespochybňuje oprávnenosť mojej sťažnosti na prietahy postúpenej ústavnému súdu, keďže prietahy už vznikli...“.

Vzhľadom na už uvedené sťažovateľ žiada, aby ústavný súd nálezom takto rozhodol:

„- zaviazá v súčasnosti konajúci Okresný súd v Pezinku pokračovať v súdnom konaní bez prietahov a v zrýchlenom slede, aby sa tak aspoň čiastočne eliminovali vzniknuté prietahy v súdnom konaní, ktoré zapríčinil častou nečinnosťou Okresný súd v Pezinku,

- zaviazá dotknutý Okresný súd v Pezinku vyplatiť mi zadosťučinenie vo výške 80 000,- Sk. Výšku zadosťučinenia považujem za primeranú s tým, že ústavný súd prihliadne

na to a zohľadní nezvratnú skutočnosť, že dotknutý súd sa zdĺhavým konaním podieľa na zhoršovaní môjho zdravotného stavu, pretože trpím viacerými vážnymi chronickými ochoreniami a zdĺhavé pojednávanie na súdoch, vrátane pojednávania na ústavnom súde, ma zbytočne psychicky zaťažuje, spôsobuje mi stresy, čo neprispieva hlavne na moju vysokú hypertenziu, ktorá sa pohybuje v priemere 200/100/90, pričom sa moje srdcovo - cievne ochorenie v súčasnosti naďalej zhoršuje. Rovnako požadujem, aby súd prihliadol aj na námahu, ktorú musím navyše vynakladať, vinou dotknutého okresného súdu, aby som sa domohol svojho práva, čo máte stojí nemalé finančné prostriedky (cestovné na súdy, poplatky poštové, za administratívne práce a iné),

- zaviazá dotknutý Okresný súd v Pezinku k úhrade súdnych trov právneho zastupovania s tým že k úhrade dôjde na účet môjho právneho zástupcu.“

II.

Ústavný súd rozhoduje podľa čl. 127 ods. 1 ústavy o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Podľa čl. 48 ods. 2 ústavy každý má právo, aby sa jeho vec verejne prerokovala bez zbytočných prieťahov a v jeho prítomnosti a aby sa mohol vyjadriť ku všetkým vykonávaným dôkazom. Verejnosť možno vylúčiť len v prípadoch ustanovených zákonom.

Podľa čl. 140 ústavy podrobnosti o organizácii ústavného súdu, o spôsobe konania pred ním a o postavení jeho sudcov ustanoví zákon.

Ústavný súd návrh na začatie konania predbežne prerokuje podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti

navrhovateľa a zisťuje, či nie sú dôvody na odmietnutie návrhu podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde.

Podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania návrhy, na ktorých prerokovanie nemá právomoc, návrhy, ktoré nemajú náležitosti predpísané zákonom, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený. Ak ústavný súd navrhovateľa na také nedostatky upozornil, uznesenie sa nemusí odôvodniť.

Z § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde vyplýva, že úlohou ústavného súdu pri predbežnom prerokovaní sťažnosti je tiež posúdiť, či táto nie je zjavne neopodstatnená. V súlade s konštantnou judikatúrou ústavného súdu možno o zjavnej neopodstatnenosti sťažnosti (návrhu) hovoriť vtedy, ak namietaným postupom orgánu verejnej moci nemohlo dôjsť k porušeniu toho základného práva alebo slobody, ktoré označil sťažovateľ, pre nedostatok vzájomnej príčinnej súvislosti medzi napadnutým postupom tohto orgánu a základným právom, porušenie ktorého sa namietalo, ale aj vtedy, ak v konaní pred orgánom verejnej moci vznikne procesná situácia alebo procesný stav, ktoré vylučujú, aby tento orgán (všeobecný súd) porušoval uvedené základné právo, pretože uvedená situácia alebo stav takú možnosť reálne nepripúšťajú (IV. ÚS 16/04, IV. ÚS 55/05, IV. ÚS 288/05). Za zjavne neopodstatnenú možno považovať takú sťažnosť, pri predbežnom prerokovaní ktorej ústavný súd nezistil žiadnu možnosť porušenia označeného základného práva alebo slobody, reálnosť ktorej by mohol posúdiť po jej prijatí na ďalšie konanie (I. ÚS 66/98).

Sťažovateľ namieta porušenie základného práva na prerokovanie jeho veci bez zbytočných prietahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy postupom okresného súdu v konaní vedenom pod sp. zn. 4 C 295/2008 (pôvodne postupom Okresného súdu Bratislava II v konaní vedenom pod sp. zn. 45 C 69/2007).

Ústavný súd z vyžiadaného súdneho spisu zistil, že sťažovateľ podal 14. decembra 2006 proti žalovanej žalobu o náhradu škody na Okresnom súde Bratislava III. Vec bola

vedená pod sp. zn. 9 C 182/2006. Prípisom sp. zn. 9 C 182/2006 zo 14. februára 2007 Okresný súd Bratislava III postúpil spis Okresnému súdu Bratislava II z dôvodu miestnej nepríslušnosti. Vec napadla na Okresný súd Bratislava II 17. apríla 2007 a bola jej pridelená sp. zn. 45 C 69/2007. Okresný súd Bratislava II požiadal prípisom zo 7. mája 2007 Okresný súd Bratislava I o zapožičanie spisu sp. zn. 15 C 267/2004. Ďalším prípisom zo 7. mája 2007 vyzval Okresný súd Bratislava II sťažovateľa na dôsledné vyplnenie pripojeného potvrdenia o osobných, majetkových a zárobkových pomeroch a zaslanie dokladov preukazujúcich uvádzané tvrdenia. Okresný súd Bratislava I prípisom z 15. júna 2007 oznámil Okresnému súdu Bratislava II, že spis sp. zn. 15 C 267/2004 nemôže zapožičať, pretože od 16. januára 2007 sa nachádza na Krajskom súde v Bratislave z dôvodu rozhodnutia o odvolaní. Uznesením Okresného súdu Bratislava II sp. zn. 45 C 69/2007 z 20. júla 2007 bolo sťažovateľovi priznané oslobodenie od súdnych poplatkov a bol mu ustanovený zástupca z radov advokátov. Prípisom z 21. augusta 2007 požiadal Okresný súd Bratislava II Krajský súd v Bratislave o oznámenie, pod akým číslom je vedené konanie o odvolaní v právnej veci vedenej na Okresnom súde Bratislava I sp. zn. 15 C 267/2004, ako aj o poskytnutie informácie, v akom štádiu sa odvolacie konanie nachádza. S účinnosťou od 1. januára 2008 došlo v dôsledku reoptimalizácie súdnej sústavy k prechodu výkonu súdnictva na okresný súd. Dňa 4. marca 2009 nariadil okresný súd termín pojednávania na 30. apríl 2009. Výzvou zo 4. marca 2009 vyzval okresný súd žalovanú, aby sa v lehote 10 dní vyjadrila k žalobe.

Účelom základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov je odstránenie stavu právnej neistoty, v ktorej sa nachádza osoba domáhajúca sa rozhodnutia štátneho orgánu. Samotným prerokovaním veci na súde alebo na inom štátnom orgáne sa právna neistota neodstráni. K vytvoreniu želateľného stavu, t. j. stavu právnej istoty dochádza až právoplatným rozhodnutím súdu alebo štátneho orgánu. Preto na naplnenie základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd nestačí, aby štátne orgány vec prerokovali, prípadne vykonali rôzne úkony bez ohľadu na ich počet (napr. I. ÚS 10/98, III. ÚS 224/05).

V konaniach o sťažnostiach podľa čl. 127 ods. 1 ústavy, v ktorých sťažovatelia

namietajú porušenie svojho základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy, ústavný súd v súlade so svojou ustálenou judikatúrou vyžaduje preukázanie podania sťažnosti predsedovi príslušného súdu na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa § 3 ods. 4 v spojení s § 62 a nasl. zákona č. 757/2004 Z. z. o súdoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o súdoch“). Takúto sťažnosť totiž ústavný súd považuje za účinný prostriedok ochrany základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy, ktorý vzhľadom na subsidiárne postavenie ústavného súdu pri ochrane základných práv a slobôd treba využiť pred podaním sťažnosti ústavnému súdu (porovnaj napr. IV. ÚS 153/03, IV. ÚS 278/04).

V prípade, ak všeobecný súd, reagujúc na sťažnosť sťažovateľa podľa § 62 a nasl. zákona o súdoch, prijme opatrenia smerujúce k zabezpečeniu ochrany základného práva sťažovateľa, zakladá to podľa názoru ústavného súdu dôvod na odmietnutie sťažnosti.

Zo zistení ústavného súdu vyplýva, že sťažovateľ sťažnosť na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa § 62 a nasl. zákona o súdoch predsedníčke okresného súdu 10. februára 2009 podal. Po podaní sťažnosti okresný súd 4. marca 2009 nariadil termín pojednávania vo veci sťažovateľa na 30. apríl 2009. Z uvedeného vyplýva, že okresný súd po podaní sťažnosti začal vo veci konať, t. j. sťažnosťou sa zabezpečila efektívna ochrana jeho základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy.

Vzhľadom na uvedené ústavný súd sťažnosť sťažovateľa po predbežnom prerokovaní odmietol podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde z dôvodu zjavnej neopodstatnenosti.

Po odmietnutí sťažnosti bolo už bez právneho dôvodu zaoberať sa ďalšími návrhmi sťažovateľa.

Nad rámec tohto rozhodnutia ústavný súd považuje za potrebné uviesť, že v prípade, ak by okresný súd v ďalšom období v namietanom konaní nepostupoval plynulo, resp. efektívne, sťažovateľovi nič nebráni v tom, aby sa opätovne obrátil na ústavný súd

so sťažnosťou, ktorou bude namietat' porušenie svojho základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 23. apríla 2009